

Sjúkrahúspolitikkur og hissini avgerðir

Oddagrein

FÍGGJARLÓGIN fyri ár 2000 er nú samtykt. Tað eru tey, sum fegnast um at hava fingið sítt, og tað eru tey, sum eru vónsvikin, tí tað antin er skarvað av játtanini ella neyðugar hækkingar ikki eru gingnar á móti. Hesaferð var Suðuroyggjin við skerdan lut. Í hvussu er hvat viðvíkur sjúkrahúsinum í oynni, sum vegna ov lítla játtan má brúka spariknivin so tað veruliga merkist. Neyðugt verður at siga umleið 16 fólkom úr starvi sum frálíður, og harvið verður sjúkrahúsið meint rakt, ja so meint, at tað helst verður ein spurningur, hvussu forsvartligt tað verður at hava sjúkrahúsið opið í framtíðini.

UTTAN mun til hvat man heldur um ríkna sjúkrahúspolitikkin mongu seinastu árin, antin tað skulu vera trý sjúkrahús á verandi stöði ella ikki, so skerst ikki burtur, at tá politikararnir hava verið við til at jatta pengar til at byggja eitt stórt og nýtt sjúkrahús í Suðuroynni, so mugu teir eisini vera við til at fylla karmarnar út tvs. at jatta pening til dagliga raksturinn. Hevði hetta, at samgongan nú vendir Suðuroyar Sjúkrahúsið bakið, verið ein liður í eini langtíðarætlan fyri alt sjúkrahúsokið, so varð spurningurin kanska ein annar. Men tað sýnist sum at her er als ikki talan um nakran miðvísan sjúkrahúspolitik. Honum søknast vit framvegis eftir, ikki minst nú vit fara inn í eina nýggja öld og fullveldið er stungið út í kortið. Vit mugu koma hartil at gera av, hvussu samlaða føroyska sjúkrahúsvirkið skal siggja út í næstu öld.

MEN fyri tey, sum í dag starvast á Suðuroyar Sjúkrahúsinu er avgerðin hjá landsstýrinum at seta fótt fyri einum stórum parti av virkseminum á sjúkrahúsinum - uttan nakra grundgeving og miðvísa ætlan fyri eygað - ein beiskur biti at svølgja. Og tá okkum kemur til hugsarbeiðið og úttalilsi hjá útjaðarapolitikarum í seinastuni um at standa saman, so er nettupp hendingin við Suðuroyar Sjúkrahúsi eitt dømi um tað ovugta. Hvussu ber tað til, at eitt nú býrádsformaðurin í Klaksvík ikki rætti suðuroyingum sína bróðurhond, tá ástóð? Snýr tað seg bara um at verja seg og síni? Er hetta at standa saman um útjaðarapolitik? Neyvan er seinasta orð sagt í hesum máli. Politikararnir mugu gera upp við seg sjálvan, hvat teir vilja á sjúkrahúsokinum í framtíðini og ikki bara taka hissini avgerðir, sum bróta niður tað, sum er og fungerar, heldur enn at byggja upp. Áhugavert kundi verið at fingið at vitað, hvønn sjúkrahúspolitik landsstýriskvinnan stendur fyri og ætlar at reka í næstu öld? Er hetta 1. stig?

Sosialurinn

Viðmerkingar:

Svar til Hans Paula Strøm

Eg havi einki ímóti skúlunum ella skúlnum. Eg vil bara hava viðurskiptini í rætt lag og greiðar linjur at ganga eftir, men tú kundi sett teg í samband við meg um málið. Men tað sýnist so mangan at fjórða hvørt ár er hetta ókið óhugavert, so ikki meira. Síðsta ár hevði eg trupulleikar av, at seyður sum skuldi hoyra til skúlan ella landsókið við Air, bar saman við bóndan. Leiðarin og politíð segði, at um hann ikki tók síni kariatúr burtur av oknum, so komu teir norður og skutu hansara kariatúr. Bóndin kærði sína neyð fyri mær, tá bað eg um fund við landsstýrið. Men eg fekk fund við Martin Hansen. Tað skilti eg ikki, og tað sýntist sum, at Martin skilti heldur ikki, hví málið var endað hjá honum. Tí spyggi eg, hvør hevur ábyrdina av ALV og Brandskúlunum?

Tað kundi tú kannað, so at politíð ikki kemur við

aðrari hótan til kommununa, tí at viðurskiptini ikki eru í lagi, tí viðurskiptini hava verið ógreið í mong ár, og eg havi ikki gjørt annað enn at loyst gamlar syndir fyri mína tíð sum borgmeistari fyri uttan tykkara hjálp. Men nú komi eg at heita á tykkum at loysa hetta mál so at eg, Torfinn og Øssur kunnu hava greiðar reglur at halda okkum til, so at friður fæst. So at ALV kann menast í friði uttan royk og brandskúlin í friði fyri klagur frá ALV. Eg vegna Hósvíkar kommunu kann fáa greiðar linjur, so man ikki verður lagdur undir fyri at verða eitt juridiskt tvætl.

Nógv meira óklógt var tað at úttala teg um mál, ið tú ikki kendi til. Tað fall mær fyri bróstið, at tú stingur eftir tínum egnu partamonnum, áðrenn tú hevði kannað málið frá øllum síðum. So mín stuðul til tykkum er ógvuliga ivasamur. Bóndin bleiv ríkin burtur

av trøðni, sum hann hevði havt atgongd til í nógv harrans ár, men eingin hevur grátið um, at hann bleiv ríkin burtur. Man hann halda tað, eins og tú skrivur, at tað sæst tíðliga, at hvønn eg vil hava burtur við ámar. Nei Hans Pauli, eg vil ongan hava burtur, eg vil bert, at fólk kunnu einast og virka í hesum oknum, men til tíðir grætur onkur og annar smilist.

Mín leiklutur er at arbeiða reiðiliga og erliga, tí at mín leiklutur verður til tíðir at skera í gjøgnum, tí fari eg at vaska mínar hendur og fari at yvirleta hetta mál til tykkum, ið eru lógarsmiðir, tí eg føli meg ógvuliga handikappaðan við so lítari arbeiðsorku, við 1.000 kr í løn um mánaðin sum borgmeistari. At hava tykkum, sum eru vald inn á ting, sum skuldu loysa allar hesar trupulleikar fyri okkum. Grát Mitt Elskaða Land tit fingi meiri í løn. Okkum

unti tú ikki eina telefonsamrøðu. Ja soleiðis er lívið. Eg meini tað.

P. S. Eg fari framhaldandi at royna at fremja rættvísi. Havi eg gjørt onkrum órætt, vil eg fegin bota tað. Men gamalt var, og eg trúgvi tí. Tá GUD Er Við Mær Hvør Kann Tá Verða ímóti Mær.

Gledilig jól øll somul. Við hesi jólahelisan endi eg hesa skrivning.

Farin inn í halguna við teirri vón, at tit loysa hetta málið. Min partur skal ikki liggja eftir.

Jógvan Mørkøre, Hósvík

Fullveldisfíggjarlóg og fullveldisdemokrati

Løgtingið viðger í hesum døgum lógtingsfíggjarlógina fyri ár 2000.

Fullveldisfíggjarlóg er hon so ikki, sjálvt um landsstýrismaðurin í fíggjarmálum hálvavegna boðaði frá, tá fíggjarlógin fyri 1999 var til viðgerðar fyri einum ári síðan, at fullveldisfíggjarlóg skuldu vit sleppa at siggja í ár. Tað vit nú siggja er, at so gott sum onki er broytt tann vegin. Uppskotið hækkar harafturimóti, og roknað verður við einum yvirs koti, fíggjað við heildarveitingini, t.v.s. við **donskum peningi**.

Heildarveitingin

Hesu ferd verður tó sagt í almennu viðmerkingunum, at heildarveitingin, sum sitandi fullveldislandsstýrið fekk avtalu um at **varðveita og hækka** hetta lógtings-skeiðið, ikki er oyramerkt til ávis mál, og tí er hon sum onnur inntøka hjá landskassanum, ið politisku myndugleikarnir ráða yvir.

Her er høvðusttrupulleikin í føroyskum politikki!

Høvdu veitingarnar verið oyramerkta, hevði ruðuleikin, sum nú valdar á so nógvum økjum, ikki verið. At trupulleikar millum danskur og føroyskar myndugleikar kundu komið fyri, skal ikki heilt nokkast, men í øllum føri hevði tá verið neyðugt við samráðingum partanna millum, og herheima kundu vit so havt tíð

at hugsa okkum um og viðgjørt, hvat var skilagott og hvat ikki var tað.

Í viðmerkingunum til fíggjarlógina sigur landsstýrismaðurin í fíggjarmálum, at umleið ein trýingur av heildarveitingini bert kemur heim at venda, við tað, at rentur og avdráttir til ríkiskassan er 320 mió. kr.

Hetta er at fara alt ov lætt um sannleikan, tí danski peningurin, sum føroyskir myndugleikar í dag fegnir taka ímóti (meðan teir spilla bæði veitara og skipan út) hevur stóra ávirkan í okkara samfelag.

Okkara heilsuverk, almannaverk og skúlaverk, sum heildarveitingin er ætlað til, eru arbeidsplass, har lønirnar sjálvandi ávirka okkara samfelag búskaparliga, við tað at tær ávirka inntøkurnar bæði hjá landi og kommunum.

Orð og aftur orð

Landsstýrismaðurin í fullveldismálum er vanur at siga: **hatta er bert ein spurningur um orð**, tá hann skal argumentera fyri sínum fullveldi, sum hann hevur fingið hinar landsstýrisflokknar at slúka, uttan at teir seta nakran spurning við nakað sum helst.

Um talan so er um loysing, samband, fullveldi, ella suverenan stat, so hevur hann fingið sær tann vana at siga, at **her er bert talan um orð**. Í tí sambandi fær

hann tó ikki Sambandsflokkin við í kórið. So lætt lata vit okkum ikki keypa ella lokka. At hann hevur fingið 3 aðrar flokkar við sær, er tíverri onki at gera við.

Fyri okkum er tó í hesum føri talan um orð, **men tað er tí tað eru tó orð**.

Fullveldisdemokratið. Hvat vit kunnu vænta okkum, tá fullveldisdemokratið fer at virka, hava vit fyríbils fingið at smakka, tí fíggjarlógin var til 2. viðgerð.

Í hesum føri hendi tað, tá atkvøðast skuldi um broytingaruppskot frá minnilutanum og Javnaðarflokkinum, at áheitan frá einum samgongulími í Suðuroy og partamanni lógtingsformansins um serliga atkvøðugreiðslu varð gingin á móti, meðan ynskið frá uppskotssetarunum um serliga atkvøðugreiðslu varð sáð av borðinum. Soleiðis fekk tjóðveldisringmaðurin høvi til at markera sína stóðu viðvíkjandi sjúkrahúsinum í Suðuroy, sum **hansara egnu partamann og landsstýris-**

samgonga ikki untu eina eyka krónu. Møguleikan fekk hann gjøgnum minnilutan, sum hevði tilevnað broytingaruppskotið, og við hjálp frá einum lógtingsformanni, sum eigur at vera óheftur, men als ikki er tað. Hetta er tað, sum tey, ið hugsa annaðleiðis enn ráðandi meirilutan á tingi, t.v.s. tey, sum hava aðra meining enn sitandi fullveldissamgonga, kunnu vænta sær av framtíð Føroya.

Soleiðis kunnu vit vænta, at fullveldisdemokrati Føroya fer at verða praktiserað í framtíðini.

Lisbeth L. Petersen,
tinglimur fyri
Sambandsflokkinn

Ikki í Havn

Í blaðnum í gjár, tá vit skrivaðu um eina mammu, sum varð fongslað fyri at hava misnýtt son sín kynsliga, skrivaðu vit, at barnaverndin í Havn hevði avgjört, at drongurin skuldi aftur á Barnaheimið. Tað er ikki rætt, tað var barnaverndin á staðnum, sum gjørdi av, at drongurin skuldi á Barnaheimið í Havn. Orsakið mistakið.

blaðm.